

Riktlinje

För trygghetsfrämjande och
brottsförebyggande arbete

Herrljunga
kommun

Dokumentinformation

Diarienummer: KS-2023-00226
Fastställt: Kommunstyrelsen 2023-06-07 § 112
Senast reviderad: Kommunstyrelsen 2023-06-07 § 112
Giltig till: Tills vidare
Dokumentansvarig: Säkerhetschef

Innehållsförteckning

Inledning	4
Syfte.....	4
Mål och måluppföljning.....	4
Ansvar.....	4
Organisation	5
Styrgrupp (<i>Strategiskt råd</i>).....	5
Operativa grupper	5
Arbetsätt	7
Kunskapsbaserat	7
Lägesbild och åtgärdsplan	7
Kommunikation	7
Samverkansöverenskommelse.....	7
Medborgarlöfte.....	7

Inledning

Riktlinjen är underställd kommunens säkerhetspolicy och gäller för alla verksamheter inom Herrljunga kommun, exklusive de kommunala bolagen. Riktlinjen fastställs av kommunstyrelsen.

Brottsförebyggande arbete syftar till att minska, begränsa eller eliminera brottsligheten och dess skadeverkningar. Arbetet delas ibland upp i två delar; Social prevention som är inriktat på åtgärder som minskar personers benägenhet att begå brott och situationell prevention som syftar till att påverka de omständigheter i den fysiska miljön som gör att personer väljer att begå brott just där eller mer generellt upplever den fysiska miljön som otrygg.

Trygghet är en subjektiv känsla som inte alltid är kopplad till vad man själv har eller riskerar att utsättas för. Trygghetsfrämjande arbete syftar därför till att påverka upplevelsen av risken för att utsättas för brott. En plats kan exempelvis upplevas otrygg och kräva åtgärder även om den inte är brottstyngd eller på andra sätt farlig.

För att nå framgång i trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet är det en grundförutsättning att det bedrivs tvärsektorielt över förvaltnings- och aktörsgränser.

Syfte

Syftet med riktlinjen är att beskriva hur kommunens trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete, i samverkan med andra viktiga aktörer, ska ledas, organiseras, bedrivs och följas upp. Riktlinjen säkerställer även att vi uppfyller de strukturkrav som finns för det brottsförebyggande arbetet i Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Mål och måluppföljning

Målet med det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet är att minska den reella brottsligheten i kommunen och öka trygghetskänslan hos medborgarna.

Brottsligheten följs upp genom analyserad statistik från bland annat polisen. Tryggheten följs upp genom medborgarenkäter och dialoger.

Ansvar

Samtliga nämnder och förvaltningar har ett ansvar att arbeta mot de angivna målen utifrån sina ordinarie uppdrag och tillgängliga resurser.

Kommunstyrelsen ansvarar för ledningen av det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet och ska minst årligen rapportera om arbetet till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar för att utse en samordningsfunktion som samordnar det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet.

Samordningsfunktionen ansvarar för att stödja och samordna det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet inom kommunens geografiska område. Funktionen är externa aktörers

kontaktväg in i kommunen och ska även bidra till att medborgare och andra aktörer informeras om arbetet.

Organisation

Styrgrupp (*Strategiskt råd*)

Styrgruppen beslutar om strategiska åtgärder och prioriteringar samt långsiktig inriktning för det praktiska arbetet i kommunen. Styrgruppen ansvarar också för att följa upp beslutade åtgärdsplaner och de operativa gruppernas arbete. Styrgruppen ansvarar för att kommunstyrelsen hålls informerad om det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet.

- Kommunstyrelsens ordförande
- Kommundirektör
- Förvaltningschefer
- Polisområdeschef/ kommunpolis
- Säkerhetschef
- Folkhälsostrateg

Mötesfrekvens: 2 ggr/år

Ordförande: Kommunstyrelsens ordförande

Operativa grupper

De operativa grupperna ska arbeta dels reaktivt med fokus på kortsiktiga åtgärder och aktiviteter, dels långsiktigt förebyggande och främjande utifrån styrgruppens direktiv. Grupperna ska också vid behov ta fram underlag till styrgruppen.

Effektiv samordning för ökad trygghet (EST):

Tar varje månad fram en lokal lägesbild med hjälp av brottsstatistik, inrapportörer samt EST-medlemmarnas egen lokalkännedom. Utifrån lägesbilden görs en enklare orsaksutredning som resulterar i en åtgärdsplan med fokus främst på den situationella problembilden.

Medlemmar:

- Säkerhetschef
- Folkhälsostrateg
- Kommunpolis
- Räddningstjänst
- Representanter från berörda kommunala verksamheter
- Bostadsbolag
- Representant för näringslivet

Mötesfrekvens: 1 ggr/månad (undantagen sommarsemesterperiod och december).

Ordförande: Säkerhetschef

Samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF):

Samverkansgrupp med fokus på trygghetsfrämjande arbete med utgångspunkt i risk- och skyddsfaktorer, riktat mot barn och unga. Fokus på social prevention.

Deltagare arbetsgrupp:

Rektorer
Kultur och -fritidschef
Säkerhetschef
Enhetschef barn och familj
Anhörigsamordnare
Folkhälsstrateg
Polis

Mötesfrekvens: 4 gånger/år

Ordförande: Folkhälsstrateg

Rättighetsnätverket

Nätverk av representanter från samtliga förvaltningar som tillsammans utbildat sig inom mänskliga rättigheter och samverkar för att föra dialog om hur kommunens rättighetsbaserade arbete kan utvecklas.

Deltagare:

Chef hemtjänsten
Chef sysselsättning
Anhörigsamordnare
Utvecklingsledare socialtjänsten
Bygglovshandläggare
Kommunikatör
Fritidschef
Projektledare En kommun fri från våld
Chef elevhälsa/Rektor öppen förskola & sarskola
Rektor förskola
Folkhälsstrateg

Mötesfrekvens: 4 gånger/år

Ordförande: Folkhälsstrateg

En kommun fri från våld (ombudsgrupp)

Ombudsgrupp med två strategiska ombud och två operativa ombud. Syftet är att sprida information brett, samt implementera våldspreventivt arbete i verksamheter. Drivs i nuläget i projektform.

Deltagare:

Projektledare En kommun fri från våld
Folkhälsstrateg
Fritidspedagog fritidsgården
Badmästare Sportcenter

Ordförande: Projektledaren

Arbetsätt

Följande arbetsätt ska prägla både styrgruppens och de operativa gruppernas arbete.

Kunskapsbaserat

Arbetet ska bedrivas kunskapsbaserat vilket innebär att det:

- Grundar sig på kunskap om problemets omfattning, struktur och utveckling.
- Utgår från analys av möjliga bakomliggande orsaker till problemet.
- Är riktat mot orsakerna till problemet.
- Består av insatser som är, så långt det går, beprövade eller utvärderade.
- Återkommande följs upp och utvärderas.

Lägesbild och åtgärdsplan

För att säkerställa att åtgärder och aktiviteter sätts in där de behövs mest ska en lägesbild tas fram som kartlägger brottslighetens eller problemets art, omfattning och konsekvens. Genom att analysera lägesbilden kan en genomtänkt och effektiv åtgärdsplan tas fram.

EST ansvarar för att ta fram en kommunövergripande kortsiktig lägesbild och åtgärdsplan men även andra operativa grupper ska vid behov ta fram lägesbilder och åtgärdsplaner.

Styrgruppen ansvarar för att det minst vartannat år tas fram en lägesbild som ger en fördjupad beskrivning av kommunens brottslighet och dess konsekvenser samt orsaker. Underlag till denna lägesbild är bland annat EST:s kortsiktiga lägesbilder, brottsstatistik och trygghetsenkäter. Utifrån lägesbilden ska en långsiktig strategisk åtgärdsplan tas fram och beslutas.

Kommunikation

Kommunikation är en viktig del i det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet. En kontinuerlig och behovsstyrd kommunikation är grundläggande för att främja insyn, delaktighet och god kunskap både hos allmänheten och inom den egna organisationen.

Samverkansöverenskommelse

Kommunen ska verka för att skriftliga överenskommelser ingås med relevanta externa aktörer för att samordna det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet inom kommunens geografiska område. I överenskommelsen ska det framgå syfte och inom vilka områden samverkan ska ske.

Medborgarlöfte

Medborgarlöfte är ett arbetsätt för polisen för att öka medborgarnas och lokalsamhällets delaktighet i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet samt stärka förtroendet för polisen. I ett medborgarlöfte specificeras det arbete och åtgärder som kommunen och polisen åtar sig att göra under en viss tidsperiod.